

Dvikalbystė vaikystėje: dovana ar iššūkis?

Vilniaus universiteto lituanistinių studijų katedros docentė dr. Inga Hilbig neslepia, kad vaikų dvikalbystę gaubia daug visokių įsitikinimų. Viena vertus, žmonių vertinamas kelių kalbų mokėjimas, tad stebimasi ir džiaugiamasi savaiminiu, lengvu jų įsisavinimu vaikystėje. Kita vertus, būgštaujama dėl keliakalbėje aplinkoje augančių mažųjų gerovės, ypač jei įtariama, kad jų kalbinė raida vėluoja, jei girdima juos maišant kalbas ir pan.

Valstybinės lietuvių kalbos komisijos informacija

Dvikalbystė – dovana, „supergalia“, resursas, „smegenų treniruoklis“? Ar ji gali būti ir problema? Apie tai mokslininkė I. Hilbig perskaitys pranešimą Valstybinės lietuvių kalbos komisijos (VLKK) balandžio 30 d., trečiadienį, 15 val. organizuojamame nuotoliniame kalbos forume „Dvikalbystė – likimo dovana ar iššūkis?“. Kviečiame stebėti forumą tiesiogiai per VLKK „Youtube“ kanalą, žr. [čia](#).

Forume diskutuos daugiau lituanistų, kalbos mokymo(si) specialistų, praktikų. Jame bus ne tik aptarti ir paneigti populiariausi su dvikalbyste susiję mitai, bet ir pateikta nemažai naujausių mokslinių žinių, pasidalyta emigravusių šeimų patirtimi, kaip sėkmingai ugdyti dvikalbį vaiką.

„Globaliame pasaulyje daugiakalbystė tampa ne išimtimi, o norma“, – neabejoja viena iš forumo dalyvių Vytauto Didžiojo universiteto (VDU) docentė, VLKK narė dr. Laura Kamandulytė-Merfeldienė. Anot jos, pedagogų apklausos rodo, kad kitakalbis mokinytis klasėje laikomas vertybe, leidžiančia tobulinti ugdymo procesą, tačiau trūksta švietimo politikos sprendimų, sąlygų, lankstumo. Docentė

įsitikinusi, kad problema yra ne daugiakalbystė, o gyvenimas kalbiniame „burbule“, kai nesiintegruojama į kitos (pvz., gyvenamosios šalies) kalbos aplinką. Specialistė ramina, kad dvikalbystė arba daugiakalbystė nelemia kalbos sutrikimų, tačiau reikia suprasti, kad dvikalbio vaiko kalbos raida iki tam tikro amžiaus yra kitokia.

Visgi gyvenant užsienyje išauginti dviem kalbomis (ar net daugiau) puikiai kalbantį vaiką nėra paprasta. Jungtinėje Karalystėje (JK) įsikūrusi lietuvė Loreta Vilkytė yra išleidusi knygą „Kaip padėti vaikams užaugti dvikalbiams“, ji savo išvalgomis bei praktiniais patarimais pasidalys forumo diskusijoje.

JK gyvenanti rašytoja, vertėja Audronė Kvietkutė pastebi, kad daug veiksmingiau nei moralizuoti ar dalinti patarimus yra kurti artimą ryšį su Lietuva ir ten gyvenančiais giminaičiais. „Man pačiai labai svarbu, kad lietuvių kalba sūnui nekeltų neigiamų asociacijų, kad tai būtų ne prievolė, o natūrali, savaime įprasta gyvenimo dalis bei būdas pažinti pasaulį. Svarbiausia – pozityvus požiūris, palaikymas, ypač iš lietuviškai nekalbančios antrosios pusės ar senelių, mokėjimas sudominti, pasitikėjimas savo ir savo vaiko jėgomis“, – teigia būsimo forumo dalyvė.

Ne mažiau sudėtinga integruotis į lietuviškas mokyklas ir sugrįžusių šeimų atžaloms. Su kokiais keblumais, o galbūt ir tam tikrais privalumais susiduria Lietuvos mokytojai, kalbės Lietuvių kalbos ir literatūros mokytojų sąjungos pirmininkas Alius Avčininkas.

O štai Belgijos Briuselio II Europos mokyklos mokinyšas Sebastianas Kisieliuš ir jo lietuvių kalbos mokytoja Audronė Anulienė papasakos, kaip Sebastianui pavyko išmokti lietuviškai ir netgi laimėti tarp užsienio lituanistinių mokyklų Lietuvių kalbos ir literatūros olimpiadą.

Diskusijoje dalyvaus ir Alikantės lituanistinės mokyklos „Draugystė“ vadovė mokytoja Elena Vaičiulytė, gimtosios kalbos palaikymo grupės „Tėvai – tėvams“ įkūrėja, bei dvikalbio darželio Vilniuje angliškai kalbantis mokytojas Gintautas Savukynas.

Forumą moderuos LRT radijo žurnalistas, humanitarinių mokslų dr. Tomas Riklius.

Programą žr. [čia](#).